

El llenguatge Transformació d'infinitius (I)

Un infinitiu —la forma no conjugada d'un verb, el seu nom— pot exercir dins una oració, entre d'altres, les funcions de subjecte i de complement directe. En una oració com *M'agradaria de veure-la* representa el subjecte i en *He decidit d'anar-hi* el complement directe.

En lloc d'aquests infinitius que depenen d'un altre verb poden usar-se, en alguns casos, oracions subordinades, és a dir, amb un verb conjugat introduït per la conjunció *que*. Però aquesta possibilitat de transformar un infinitiu en una frase conjuntiva depèn de diverses causes: de la funció de l'infinitiu, de la natura del verb de què depèn i, quan l'infinitiu fa de complement directe, de la identitat o diversitat del subjecte de l'infinitiu i el del verb de què depèn.

Així, veiem com els verbs modals *voler*, *poder*, *gostar* i *haver de* s'usen seguits d'un infinitiu amb el qual formen com unes perífrasis d'aquests verbs en infinitiu. En frases com *Volla venir*, *No podia passar*, *No van gosar entrar* o *Van haver de córrer*, no es considera pròpiament que els infinitius constitueixin el complement directe dels verbs de què depenen, sinó que aquests són els seus auxiliars: formen, en conjunt, un temps verbal. Necessàriament, doncs, tenen un subjecte comú. Però tal com indicàvem no fa gaire, el verb *voler* es diferencia dels altres tres perquè es pot usar alhora com un verb transitiu, que admet qualsevol mena de complement directe, volem dir, representat per qualsevol element gramatical. Essent així, aquest complement pot ésser un altre verb (en subjuntiu i introduït per la conjunció *que* amb un subjecte diferent: *Vull que vinguis*, *Volem que ho faci*, oracions que no són possibles amb els altres tres verbs modals que hem indicat. Perquè unes construccions semblants a aquestes siguin possibles amb els verbs *poder*, *gostar* i *haver de*, cal la intervenció d'un tercer verb, en infinitiu, normalment *fer*: *El puc fer entrar* o *Puc fer que entri*, *No el goso fer esperar*, *Hem de fer que se n'adoni*.

Albert Jané